

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-3334/2013. számú ügyben**

Előadó: dr. Juhász Zoltán

Az eljárás megindítása

A panaszos beadványában a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) eljárását sérelmezte. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 16. § (1) bekezdésében és 20. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, tekintettel arra, hogy az ügyben felmerült a jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelménye, valamint a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő jog sérelmének gyanúja, vizsgálatot rendeltem el. Az ügyben tájékoztatást kértem a NAV elnökétől.

Az érintett alapvető jogok

- *A jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye* [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés: „Magyarország független, demokratikus jogállam”.]
- *A hatósági ügyek tisztességes intézése* [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”]
- *A jogorvoslathoz való jog* [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés: Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.]

Az alkalmazott jogszabályok

- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.)
- az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Art.)
- az illetékről szóló 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.)

A megállapított tényállás

A panaszos előadása szerint a NAV-hoz 2013. február 18-án benyújtott beadványában az illeték-ügyében kibocsátott fizetési meghagyás mulasztási bírsággal kapcsolatos részének jogszerűségét vitatta. A NAV-tól azt a tájékoztatást kapta, hogy az ügy kapcsán forduljon méltányossági kérelemmel a fizetési kedvezmények szakterülethez, azt csak utólag tudta meg a panaszos, hogy ezen osztály a bírság jogszerűségét már nem vizsgálhatja.

A NAV elnökének tájékoztatása alapján az alapul szolgáló tényállás szerint a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 27.P.94.496/2010. számú bírósági ügyben a panaszost, mint felperest 368.000 Ft összegű eljárási illeték megfizetésére kötelezte. A bíróság a felperes részére a 27.P.94.496/2010/29. számú végzésében az illeték megfizetésére 12 havi részletfizetést engedélyezett azzal, hogy ha annak nem tesz eleget, a teljes illetéktartozás esedékessé válik, melyről a bíróság az adóhatóságot lelet készítésével értesíti.

Az Itv. 74.§ (2) bekezdése kimondja, hogy „ha az illeték megfizetését a kötelezett felhívás ellenére elmulasztotta, de a beadványt nem utasították el, a meg nem fizetett illetéket a mulasztási bírsággal együtt lelet alapján az állami adóhatóság előírja.”

Ezzel összefüggésben az Art. 172. § (11) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „ha az eljárás kezdeményezésekor fennálló eljárási illetékfizetési kötelezettségét a kötelezett felhívás ellenére egyáltalán nem vagy nem teljes mértékben vagy nem a megszabott határidőben teljesítette, a meg nem fizetett illeték 100%-áig terjedő, de legalább 5000 forint és legfeljebb 100 ezer forint mulasztási bírság szabható ki”.

Tekintettel arra, hogy a panaszos fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért 2012. november 22-én a Pesti Központi Kerületi Bíróságtól lelet érkezett a NAV Dél-budapesti Adóigazgatóságához, mely hatóság a bíróság által megküldött lelet alapján a 2013. február 6-án kelt, 5527434251 iktatószámú fizetési meghagyásában a panaszost 368.000 Ft eljárási illeték, továbbá 100.000 Ft mulasztási bírság megfizetésére kötelezte. A panaszos az iratot 2013. február 13-án vette át.

A fizetési meghagyás indokolása szerint az adóhatóság a mulasztási bírság megállapítása során értékelte a mulasztás súlyát, melynek körében a megfizetni elmulasztott eljárási illeték összegét vette figyelembe annak okán, hogy a költségvetést az adózói magatartás következtében kár érte.

A fizetési meghagyás átvételét követően, a panaszos a 2013. február 18-án érkezett beadványában a kiszabott 100.000 Ft mulasztási bírság elengedését kérte, mivel azt méltánytalannak tartotta. Indokolásul előadta, hogy az illeték lerovásának módjáról sem a bíróság ítélete, sem a részletfizetést engedélyező végzése nem adott útmutatást. Ugyanakkor az ítéletben megállapított perilletéket okmánybélyegben leróni már nem volt lehetséges periraton, tekintve, hogy a per már lezárult, továbbá a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál is hiába próbált befizetést teljesíteni. Ezért abban a vélelemben volt, hogy az illetéket a NAV fogja majd határozatban kiszabni, előírva annak formáját. A panaszos álláspontja szerint, mivel a bíróság az eljárás végeztével döntött az illetékről, az Itv.-hez fűzött kommentár alapján járt el, miszerint: „Bíróság a határozatában a megtérítendő illetéket összegszerűen megjelöli és felhívja az adóst, hogy azt az állam javára a lakóhelye szerint illetékes adóhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára fizesse be.” A panaszos előadta továbbá, hogy az illetéket soha nem vitatta, azt a fizetési meghagyás kézhezvétele után, mikor tudomására jutott a teljesítés mikéntje, befizette. Panaszos úgy vélte, hogy az ügyben a tőle elvárható gondossággal és jóhiszeműen járt el.

A NAV elnöke megkeresésem nyomán eljárva megállapította, hogy a kérelem beérkezését követően, annak pontosítása érdekében a NAV ügyintézője 2013. március 5-én – a beadványban feltüntetett telefonszámon – felhívta a panaszost. Az ügyintéző mivel úgy ítélte meg, hogy a kiszabás jogszerű volt, ezért a beszélgetés során javaslatot tett arra vonatkozóan, hogy a panaszos terjesszen elő méltányossági kérelmet a mulasztási bírság vonatkozásában a Fizetési Kedvezmények Főosztályához, ezen tájékoztatást a panaszos elfogadta.

Az ügyintéző néhány nap múlva tudomást szerzett róla, hogy a panaszos 2013. március 6-án kérelmet nyújtott be a fizetési kedvezmények szakterülethez, melyből azt a következtetést vont le, hogy a panaszos a bírság elengedését, illetve mérséklését a továbbiakban méltányosságból kéri, ezért intézkedett a fizetési meghagyás jogerősítése iránt.

A panaszos 2013. március 6-án fordult kérelemmel a NAV Dél-budapesti Adóigazgatósága Fizetési Kedvezmények Főosztályához az 5527434251 iktatószámú fizetési meghagyásában megállapított 100.000 Ft összegű mulasztási bírság vonatkozásában. A beadványban panaszos előadta, hogy a fizetési meghagyásban előírt illetékfizetési kötelezettségének eleget tett, azonban a kiszabott mulasztási bírságot méltánytalannak és sérelmesnek tartja. A kérelem indokaként tulajdonképpen a 2013. február 18-i beadványban foglaltakat ismételte meg, továbbá előadta, hogy az ügyben saját maga járt el, jogi képviselője nem volt, így mindvégig abban a hitben volt, hogy nem esett késedelembe, mivel a teljesítés módjáról nem kapott határozatot. Mindezek miatt elsődlegesen a mulasztási bírság elengedését, másodlagosan annak mérséklését kérte.

Ezt követően 2013. március 13-án a panaszos nyilatkozatban megerősítette, hogy a március 6-án előterjesztett beadványát méltányossági kérelemnek szánta, majd 2013. április 25-én a március 6-i kérelmét akként egészítette ki, hogy amennyiben méltányosság ügyében nem gyakorolható, abban az esetben 4 havi pótlékmentes részletfizetés engedélyezését kéri.

Megállapításra került, hogy a panaszos állandó lakóhelye időközben (2013. március 21.) megváltozott, ezért az ügy – a panaszos értesítésével egyidejűleg – illetékességből áttételre került a NAV Kelet-budapesti Adóigazgatóságához, mely a 2013. május 15-én kelt, 7234254951 iktatószámú határozatában a panaszos kérelmének részben helyt adott és a 100.000 Ft mulasztási bírságtartozásra 2 havi pótlékmentes részletfizetést engedélyezett. A panaszos mérséklésre, valamint a két hónapot meghaladó futamidőre irányuló részletfizetési kérelme elutasításra került. A határozat – fellebbezés hiányában – 2013. június 7-én jogerőre emelkedett.

A NAV elnöke megállapította, hogy a panaszos részletfizetési kötelezettségének 2013. június 11-én és 2013. július 11-én, határidőben eleget tett.

Megkeresésem nyomán a panaszos illeték ügyében eljáró NAV Dél-budapesti Adóigazgatósága eljárását felülvizsgálva megállapította, hogy a panaszos 2013. február 18-ai beadványát jogorvoslati kérelemként szükséges felterjeszteni a másodfokú adóhatósághoz. Ugyanis a panaszos a 2013. március 13-án – fizetési könnyítési ügyben – előterjesztett nyilatkozatában kizárólag a 2013. március 6-án előterjesztett kérelmét pontosította akként, hogy azt méltányossági kérelemként kéri elbírálni, nyilatkozata azonban a 2013. február 18-ai beadványára nem terjedt ki. Ezek mellett azonban az is megállapítható a NAV elnöke szerint, hogy az első fokon eljáró ügyintézőnek nem volt hatásköre arra, hogy saját döntésének jogszerűségéről döntsön, és arról tájékoztassa az adózót. Ebből adódóan sajnálatos módon tévesen javasolta azt az adózónak, hogy méltányossági kérelem előterjesztésével rendezze problémáját.

A NAV elnöke tájékoztatást adott arról, hogy a panaszos 2013. február 18-ai beadványának másodfokú adóhatósághoz történő felterjesztése iránt az első fokú adóhatóság 2013. október 2-án intézkedett, mely eljárás folyamatban van. A panaszos ügye a másodfokú döntés meghozatalát követően kerülhet rendezésre.

A NAV elnöke tájékoztatást adott arról is, hogy az eljáró szervezeti egység vezetője a szükséges intézkedéseket megtette a jövőbeni hasonló hibák elkerülése érdekében.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint – többek között – közigazgatási szerv (hatóság) tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (a továbbiakban együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, *vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva*. Az Ajbt. 20. § (1) bekezdése pedig vizsgálat folytatásának lehetőségét biztosítja számomra. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a NAV hatóságnak minősül. Mindezek alapján vizsgálati hatásköröm fennállt jelen ügyben.

II. A vizsgált alapjogok tekintetében

Az Alkotmánybíróság szerint a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – köteletségévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is *világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára*. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, *de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is*. *Ezért alapvetők a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák* [9/1992. (I. 30.) AB határozat].

A jogállam fogalmának egyik feltétlen ismérve a jogbiztonság. A jogbiztonságnak viszont elengedhetetlen követelménye, hogy a jogalkalmazói magatartás előre kiszámítható legyen.

Az alkotmánybíróság szerint a jogállamiság elvéből adódó alapvető követelmény, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a *jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket* [56/1991. (XI. 8.) AB határozat].

Az Alkotmánybíróság döntéseiben felhívta a figyelmet, hogy a jogállamiságnak számos összetevője van: *a jogalkotásra vonatkozó törvényi követelmények megtartása, az eljárási garanciák, a jogbiztonság, az önkényes jogértelmezést kizáró és a jogintézmények kiszámítható működését biztosító világos és követhető normatartalom megléte* [1160/B/1992. AB határozat]. Továbbá több ízben hangsúlyozta, hogy az államszervezet demokratikus működése magában foglalja azt, hogy az állam, szerveinek tevékenységén keresztül eleget tesz az alapvető jogok tiszteletben tartására és védelmére vonatkozó alkotmányos köteletségének. Az államnak kötelessége az alanyi jogok védelme mellett az egyes szervek működését úgy kiépíteni és fenntartani, hogy azok az alapjogokat – az alanyi igénytől függetlenül is – biztosítsák [36/1992. (VI. 10.) AB határozat].

Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkének (1) bekezdése szerint: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”* Ez a cikk az Európai Unió Alapjogi Chartájába foglalt megfelelő ügyintézéshez, a „jó közigazgatáshoz” való jog követelményeként fogalmazza meg a közigazgatási hatósági eljárásokra vonatkozóan a hatósági ügyek tisztességes intézésének követelményét.

Az Alkotmánybíróság szerint a tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, melyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. A tisztességes eljárás követelménye a hatósági ügyek intézése során túlmutat az eljárás legalitásán. Az Alaptörvény XXIV. cikkének érvényesüléséhez nem elegendő, ha a hatóságok betartják az ügy elintézésére irányadó anyagi és eljárási jogszabályokat, hanem szükséges az is, hogy mind az egyedi ügyintézés, mind az arra irányadó jogszabályok segítsék az ügyféli jogok érvényesülését.

Álláspontom szerint a jogállamiság és az abból fakadó tisztességes eljárás követelményének nem csak a szabályozási szinten, hanem a jogalkalmazó szervek mindennapi gyakorlatában is folyamatosan érvényesülnie kell.

A jogorvoslathoz való jog az Alkotmánybíróság értelmezésében az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy – adott esetben – ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. Ugyanakkor az ilyen felülvizsgálatot nem biztosító jogorvoslat nem feltétlenül alkotmányellenes a nem érdemi, nem ügydöntő határozatok esetén. [5/1992. (I. 23.) AB határozat]

A jogorvoslathoz való jog azonban egyfelől nem azonos a bírósághoz fordulás jogával, másrészt nem jelent korlátozhatatlan jogot. Ekként ez alapján az állam nem köteles fellebbviteli bíróságok felállítására (Emberi Jogok Európai Bírósága, Delcour-ügy). A jog az állami, hatósági döntések esetében biztosítja a jogorvoslatot és nem terjed ki a nem hatósági jellegűekre, mint a munkáltatói, tulajdonosi vagy más döntésekre. [22/1995. (III. 31.) AB határozat]

Az egyes eljárások során érvényesülő jogorvoslati lehetőségeket az eljárási törvények határozzák meg, közöttük azt is, hogy mely jogorvoslati formák minősülnek rendesnek, illetve rendkívülinek, valamint melyek bírnak halasztó hatállyal az eredeti döntésre nézve, illetve milyen szintjeit biztosítja az állam a jogorvoslásnak.

III. Az ügy érdemében

Az előző pontban kifejtett alapjogi követelmények jelennek meg a Ket. és az Art. alapelveiben. A Ket. 1. § (1) és (2) bekezdései alapján: „a közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit. Hatáskörét a jogszabályokban előírt célok megvalósítása érdekében, mérlegelési és méltányossági jogkörét a jogalkotó által meghatározott szempontok figyelembevételével és az adott ügy egyedi sajátosságaira tekintettel gyakorolja. A közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során *a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni*. A hatóság ügyintézője jóhiszeműen, továbbá a jogszabály keretei között az ügyfél jogát és jogos – ideértve gazdasági – érdekét szem előtt tartva jár el.”

A Ket. 4. § (1) bekezdésében rögzíti, hogy *az ügyfeleket megilleti a tisztességes ügyintézéshez*, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog és az eljárás során az anyanyelv használatának joga. Ez az *előző pontban megfogalmazott alkotmányos alapelv megadását jelenti a Ket. alapelvei között, így ez az alapelv a közigazgatási hatósági eljárás egészére érvényes*.

A tisztességes ügyintézéshez való jog lényegesen többet jelent, mint pusztán a jogszabályok megtartását az eljárás során. A tisztességes ügyintézés tágabb értelemben véve magában foglalja az összes eljárási alapelv érvényesülését: a törvény előtti egyenlőséget éppen úgy, mint az ügyfél tájékoztatását jogairól és kötelességéről. Nem csak az az eljárás lehet tisztességes, amelyből az ügyfélnek valamilyen előnye származik, hanem tisztességesnek kell lennie a kifejezetten hátrányos jogkövetkezményekkel – például egy engedély visszavonásával vagy bírság kiszabásával – járó eljárásnak is. Sokféle módon lehet tehát vétetni a tisztességes eljárás követelménye ellen, ahogy erre az Alkotmánybíróság is utal 6/1998. (III. 11.) AB határozatában.

Az Art. 5. § (1) bekezdése szerint: *„Ha e törvény vagy adót, adófizetési kötelezettséget, költségvetési támogatást megállapító törvény másként nem rendelkezik, az adóügyekben – a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.”*

Az Art. 5. § (2) bekezdése alapján: *„Adóügyekben nem kell alkalmazni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény*

- *a) 29. §-át, 36. § (2)-(4) bekezdését, 112. §-át és 113. §-át, 169. §-át és VIII. fejezetét a 128. § kivételével,*
- *b) a kiskorú adózókra vonatkozó határidő számítási szabályait.”*

Mindezek alapján a Ket. idézett alapelvei az adóigazgatási eljárásban is alkalmazandóak.

Ezeket túl az Art. további alapelveket is megfogalmaz. Az Art. 1. §-ának (1) bekezdése szerint a törvény célja az adózás rendjének, az eljárás törvényessége és eredményessége érdekében az adózók és az adóhatóságok jogainak és kötelezettségeinek egységes szabályozása. Az Art. 1. § (6) bekezdése szerint az adóhatóság köteles méltányosan eljárni, és ha a törvényekben, illetve e törvényben meghatározott feltételek fennállnak, az adótartozást mérsékli, illetve fizetési könnyítést engedélyez. Az Art. 2. § (1) bekezdése alapján az adójogviszonyokban a jogokat rendeltetésszerűen kell gyakorolni.

Mindezeket az alapelveket figyelembe kell venni az adóhatóság eljárásakor.

A Ket. 96. §-a alapján a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye. A hatóság végzése ellen önálló jogorvoslatnak akkor van helye, ha azt törvény lehetővé teszi, egyéb esetben a végzés elleni jogorvoslati jog a határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen igénybe vehető jogorvoslat keretében gyakorolható. Ez a paragrafus állapítja meg alaphelyzetben, hogy a közigazgatási hatóság egyes döntései (határozat, végzés) ellenében a jogorvoslati lehetőség önállóan vagy csak járulékosan gyakorolható-e.

Ennek alapján a közigazgatási hatósági döntések közül a határozatokhoz mindig önálló jogorvoslati lehetőség, míg a végzésekhez főszabályként járulékos jogorvoslati lehetőség (amely a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében gyakorolható) kapcsolódik. Egyes hatósági végzéstípusok esetében azonban – a főszabálytól eltérően – törvény lehetővé teheti az önálló jogorvoslatot, maga a Ket. – részben a 98. § (3) bekezdésének felsorolásában, részben pedig a törvény más fejezeteiben (pl. a VIII. fejezetben) – tucatszabályok esetében engedi meg a döntés önálló megtámadását.

Az Art. a fellebbezésre nézve külön szabályokat is megállapít. Az Art. 136. § (1) bekezdése szerint az adózó az ügy érdemében hozott első fokú határozat ellen fellebbezhet. A fellebbezés joga megilleti azt is, akire a határozat rendelkezést tartalmaz. A fellebbezés előterjesztésének módját és határidejét az Art. 136. § (4) bekezdése, illetve az Art. 137. § (1) bekezdése szabályozza. Az Art. 138. §-a szerint a felettes szerv a fellebbezéssel megtámadott határozatot (végzést) és az azt megelőző eljárást megvizsgálja, tekintet nélkül arra, hogy ki és milyen okból fellebbezett. Az utólagos adómegállapítás során hozott határozat ellen benyújtott fellebbezés esetén a határozat meghozatalára nyitva álló határidő az iratoknak a felettes szervhez történő megérkezését követő naptól számított 60 nap. A határozat ellen irányuló fellebbezést határozattal, a végzés ellen irányuló fellebbezést végzessel kell elbírálni. A vizsgálat eredményeként az adóhatóság a határozatot (végzést) helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti. A felettes szerv, ha a határozat (végzés) hozatalához nincs elég adat, vagy a tényállás további tisztázása szükséges, a határozat (végzés) megsemmisítése mellett az ügyben első fokon eljáró közigazgatási szervet új eljárásra utasíthatja, vagy a tényállás kiegészítése iránt maga intézkedik.

Az illetékügyekben az Itv. 88. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó az Art. is, továbbá mögöttes szabályként a Ket. rendelkezéseit is alkalmazni kell minden olyan kérdésben, amelyet az Itv. vagy az Art. eltérően vagy kifejezetten nem szabályoz.

Egy-egy beadvány tartalmának hatóság általi minősítése, a tárgykört alapvetően befolyásoló közigazgatási döntések jogerősként kezelése befolyásolja az ügy érdemi eldöntését. Adó- és illetékügyekben *minden esetben a benyújtott kérelem tartalma alapján kell eldönteni azt, hogy a kérelem fellebbezésnek tekinthető-e.* A Ket. 37. § (1) bekezdése alapján a kérelmet tartalma szerint kell elbírálni akkor is, ha az nem egyezik az ügyfél által használt elnevezéssel.

A Ket. 98. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési jog nincs meghatározott jogcímhez kötve, fellebbezni bármely okból lehet, amelyre tekintettel az érintett a döntést sérelmesnek tartja. Az első fokú hatóság a Ket. 102. § (5) bekezdése, 103. § (1) bekezdése alapján a megtámadott döntést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kijavíthatja, kiegészítheti, módosíthatja vagy visszavonhatja. A fellebbezésben új tényekre és bizonyítékokra is lehet hivatkozni az Art. 137. § (1) bekezdése értelmében.

Az adott ügyben a fellebbezés elbírálására az illetékügyekben is irányadó Art. 137-139. §-ai szerinti eljárási rendben kerülhet sor.

A panaszos 2013. február 18-án a NAV-hoz benyújtott beadványa tartalma szerint a mulasztási bírság kiszabásának jogszerűségét vitatta. Ahogy azt a NAV elnöke megállapította, ezt a beadványt a 2013. március 6-i és március 13-i beadványok nem érintették, illetve az eljáró ügyintéző nem rendelkezett hatáskörrel arra, hogy saját döntésének jogszerűségéről döntsön, és azt javasolja a panaszosnak, hogy méltányossági kérelemmel rendezze problémáját. (Megjegyzem, hogy a bíróság által és már befejezett eljárásban meghatározott illetékfizetési kötelezettség – a nem teljesítés miatti – lelet kiállítása során nem is lett volna vitatható; az illetékfizetési kötelezettség előírása az adott bírósági eljárásra vonatkozó jogorvoslattal lett volna támadható. A panaszos azonban a bíróság által megállapított illetéket nem vitatta, csak a mulasztási bírság kiszabását sérelmezte.)

Természetesen jelen ügyben a jogorvoslati kérelem benyújtása nem zárta ki méltányossági kérelem benyújtásának a lehetőségét. Mindezek szerint adó- és illetékügyekben az Itv., az Art. és a Ket. szabályainak ismertetettek szerinti értelmében, azoknak megfelelően kell eljárni, minden esetben a benyújtott kérelem tartalma alapján kell eldönteni azt, hogy a kérelem fellebbezésnek tekintendő-e.

Megállapítom, hogy a NAV eljárása alapvető joggal összefüggő visszásságot okozott a jogbiztonság elvével, a hatósági ügyek tisztességes intézéséhez való joggal és a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben. Figyelemmel azonban arra, hogy a NAV elnöke az ügyet megvizsgálta, és a feltárt visszásság orvoslása érdekében a megfelelő intézkedéseket megtette, további külön intézkedést nem kezdeményezek.

Felkérem ugyanakkor a NAV elnökét, fordítson különös figyelmet arra, hogy az irányítása alá tartozó szervezet adó- és illetékügyekben eljáró szervei a jelentésben rögzített szempontok figyelembevételével végezzék a munkájukat.

Budapest, 2013. december

Székely László sk.